

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Ju2024/02572

Yttrande över *SOU 2024:80 Vissa åtgärder för stärkt återvändandeverksamhet och utlänningskontroll*

Kommunal vill med anledning av rubricerad utredning framföra följande synpunkter:

Inledning

Kommunals uppgift är att tillvarata medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden och i samhällslivet i övrigt. Förbundet ska bland annat verka för en samhällsutveckling som stärker allas lika värde, social rättvisa, generell välfärdspolitik, full sysselsättning och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 30 juni 2022 att ge en särskild utredare i uppdrag att se över delar av regelverket kopplat till återvändande och föreslå åtgärder i syfte att stärka återvändandeverksamheten för den som har ett verkställbart beslut om avvisning eller utvisning (dir. 2022:91). Den 30 augusti 2023 beslutade regeringen ett tilläggsdirektiv för utredningen (dir. 2023:126).

I utredningsdirektivet ingick förslaget om utvidgad informationsplikt, som handlar om att vissa anställda i den offentliga sektorn ska bli skyldiga att polisanmäla personer som lever i Sverige utan tillstånd.

Den nu aktuella utredningens förslag

Utredningen bedömer att en skyldighet för hälso- och sjukvården, skolan och socialtjänsten att lämna uppgifter till de verkställande myndigheterna skulle vara svårt att förena med samhällsfunktionernas uppdrag samt medföra hälsorisker, att barn går miste om sin rätt till utbildning och att barn inte får tillgång till det skydd som socialtjänsten utgör. Utredningen har därför bedömt att en skyldighet för dessa samhällsfunktioner att lämna uppgifter om utlänningsbeslut som inte har rätt att vistas i Sverige leder till orimliga effekter för enskilda. De föreslås därför inte omfattas av en uppgiftsskyldighet över huvud taget.

Kommunal välkomnar att utredningen har lyssnat på den omfattande kritiken från Kommunal och andra arbetstagarorganisationer inom välfärden och gjort bedömningen om att undanta hälso- och sjukvård, socialtjänst samt skolområdet. De som arbetar i välfärden behöver få fokusera på sina arbetsuppgifter. Kommunal anser att en informationsplikt skulle ha medfört etisk stress, extra arbetsuppgifter, risker för arbetsmiljön samt risker för att olika regelverk kolliderar med varandra. Det i sin tur skulle ha riskerat att göra välfärdsyrken mindre attraktiva. Kommunal delar också utredningens beskrivning av riskerna med att utlänningsbeslut avstår från att söka vård, i form av skador, smittspridning och risker för kvacksalveri när personer utanför vården istället kan komma att anlitas.

Kommunal.

Kommunal väljer att inte att lämna synpunkter på de detaljerade förslagen.

Vänliga hälsningar
Kommunal

Malin Ragnegård
Förbundsordförande

Mari Huupponen
Utredare